

Шاپинкові гриби

Мета уроку: Сформувати уявлення про будову та різноманітність шапинкових грибів;
Розвивати логічне мислення; Виховувати уважність, спостережливість і відповідальність у роботі.

Обладнання: підручник, презентація

Поширення

- Шапинкові гриби поширені повсюдно: у лісах, парках, садах, на луках тощо. Вони трапляються на всіх континентах, окрім Антарктиди .

Умови росту шапинкових грибів – це підвищена температура (+12...+22 °C), достатня вологість, наявність у ґрунті органічних речовин, гриби краще ростуть за безвітряної погоди. гіфи міцеліюплодове тілоніжкашапинка. Ріст плодового тіла продовжується до 10 діб (за добу можуть вирости на 4-4,5 см). Тіло шапинкових грибів – це міцелій, що утворений щільно переплетеними гіфами.

Часто розповсюдження того чи іншого виду
грибів обмежене поширенням тих видів
рослин, з якими вони співіснують.

Лисичка звичайна

Маслюк звичайний

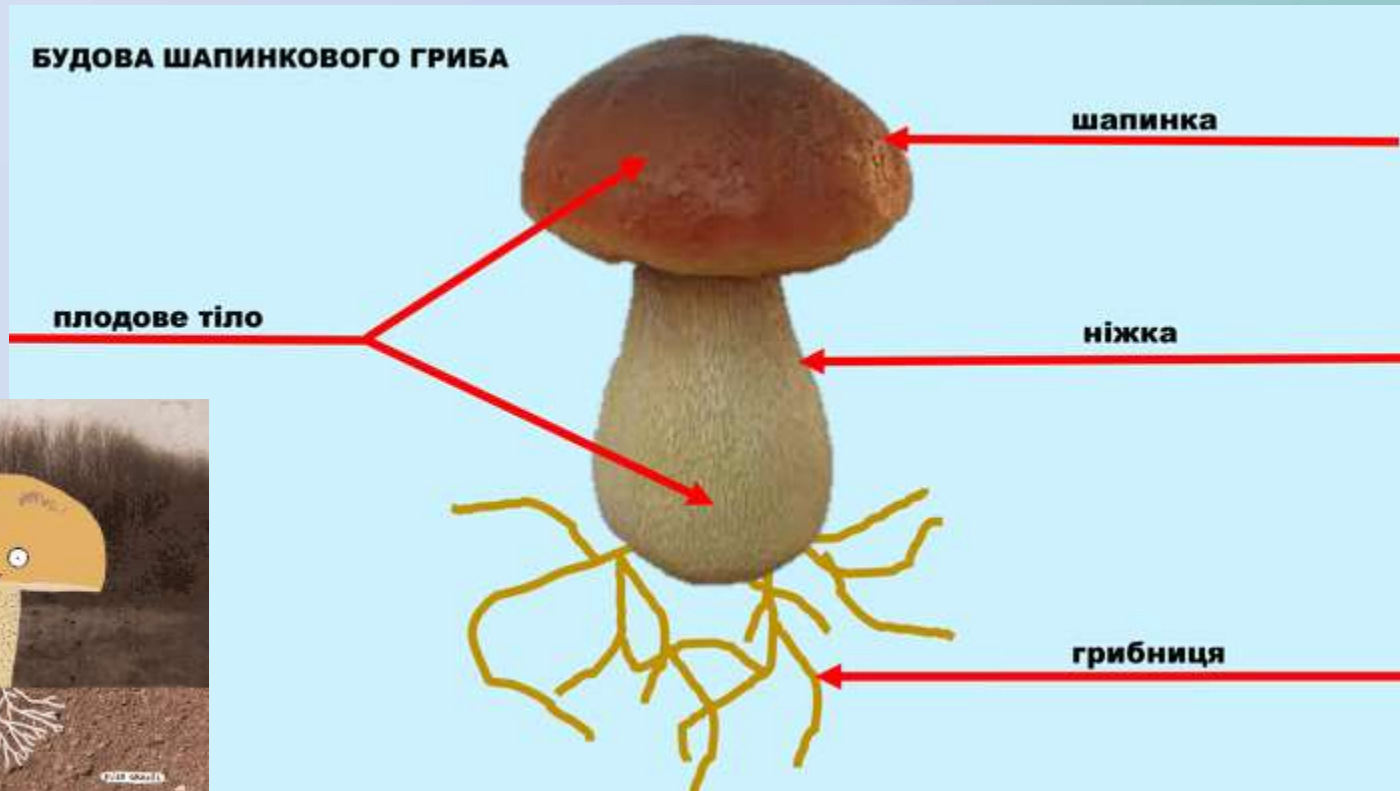
Печериця звичайна

Опеньок луговий

Будова шапинкового гриба

- Шапинкові гриби дістали таку назву тому, що здатні утворювати плодові тіла, які складаються з ніжки (пенька) та шапинки

Форма шапинки різних видів

може бути кулеподібною, овальною, дзвоноподібною, конусоподібною, пласкою.

Колір шапинки

- Шапинка різних видів грибів забарвлена в коричневий, червоний, зеленкуватий та інші кольори.

Залежно від будови нижньої частини шапинки гриби поділяють на пластинчасті й трубчасті.

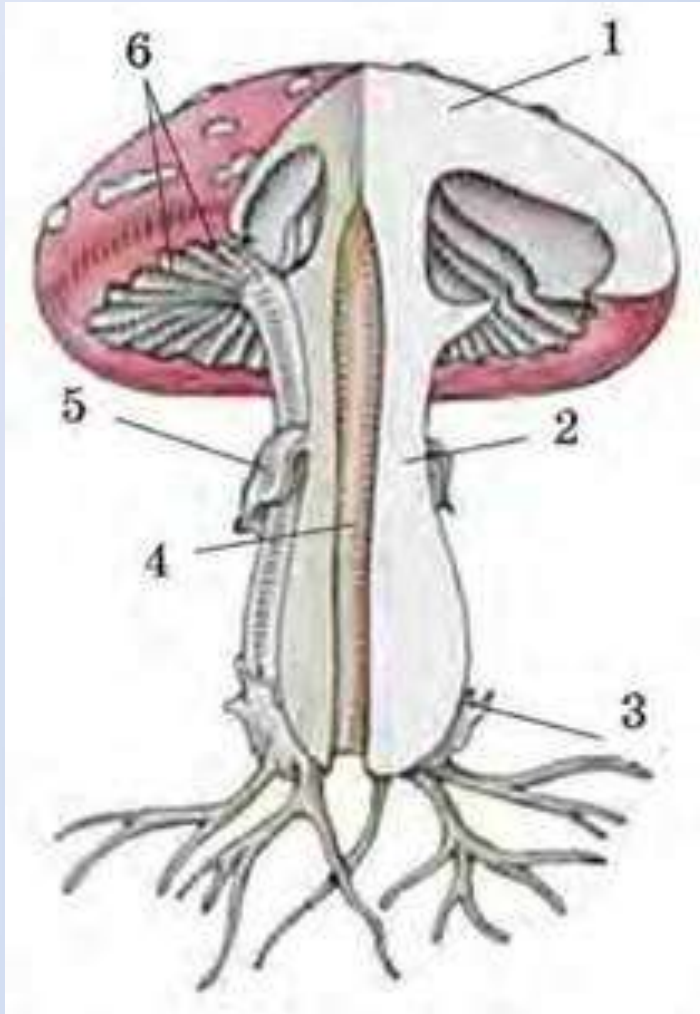
- У пластинчастих грибів вона утворена пластинками, які розходяться від верхівки ніжки до краю шапинки (сироїжки, опеньки, мухомори, бліда поганка).
- У нижній частині шапинки утворюються спори, за допомогою яких ці гриби розмножуються та поширюються
- У трубчастих грибів нижня частина шапинки складається зі щільно розташованих трубочок (білий гриб, підберезник, маслюк звичайний).

Під час розвитку плодового тіла формується покривало

- Це шкірясте сплетення гіфів. В одних видів грибів воно вкриває все плодове тіло, в інших - розвивається між нижньою частиною шапинки та краєм ніжки. У міру росту плодового тіла покривало розривається, що забезпечує висипання спор. Залишки покривала можуть залишатись у вигляді кільця на ніжці, як-от у блідої поганки або мухоморів.

Будова шапинкового пластинчастого гриба:

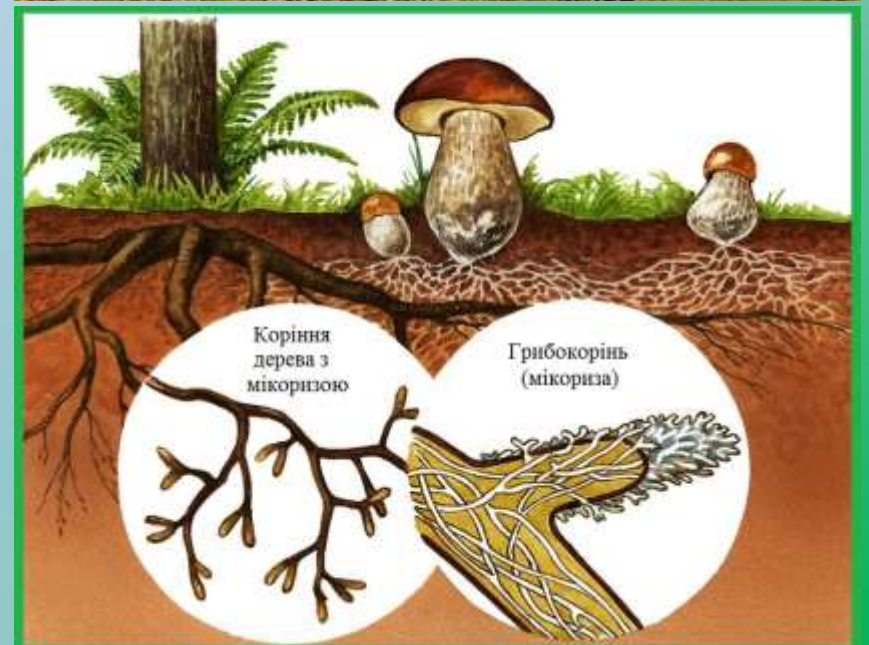
- 1 - шапинка;
- 2 - ніжка;
- 3 - грибниця, розташована
в ґрунті;
- 4 - порожнина всередині
ніжки;
- 5 - покривало;
- 6 - пластинки

За характером живлення шапинкові гриби

сапротрофи
(наприклад, печериці)

симбіотичні (маслюк
звичайний, підосичник,
підберезник й багато
інших).

Відьмине кільце

Цікаво знати, що грибниця багатьох видів шапинкових грибів росте по колу в усіх напрямках, подібно до променів сонця. На краях такої грибниці формуються плодові тіла грибів, утворюючи так звані відьмині кільця

ЛАБОРАТОРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ.

БУДОВА ШАПИНКОВИХ ГРИБІВ

1 Розгляньте плодове тіло шапинкового гриба, знайдіть ніжку та шапинку.

Який варіант відповідей записано вірно?

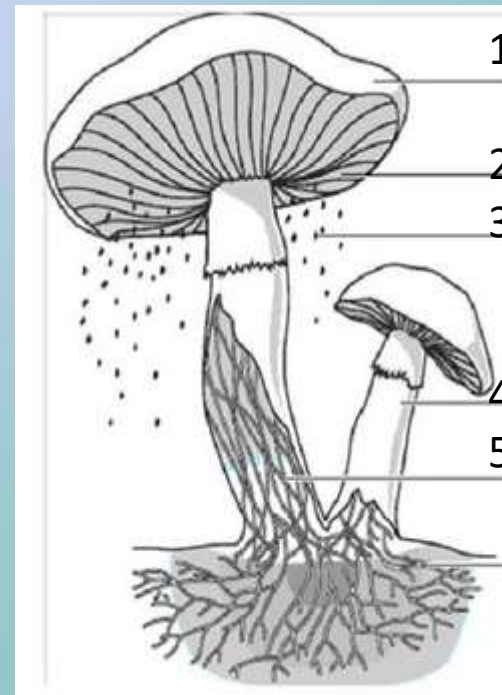
A 1,2

B 1,3

C 1,4

D 1,5

НММ...

ЛАБОРАТОРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

БУДОВА ШАПИНКОВИХ ГРИБІВ

- 2 Зверніть увагу на будову нижньої поверхні шапинки. Під яким номером трубчаста?

А 1

В 2

НММ...

ЛАБОРАТОРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ.

БУДОВА ШАПИНКОВИХ ГРИБІВ

3 Розгляньте малюнок міцелію шапинкового гриба. Знайдіть правильну відповідь:

- 1 Міцелій утворений гіфами.
- 2 Міцелій ще називають грибницею.
- 3 Міцелій утворений різними за функціями та будовою клітинами.
- 4 Плодові тіла утворені міцелієм.

Варіанти відповідей:

- А 1,2,3,4
- В 1, 2,3
- С 1,2,4

ЛАБОРАТОРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ.

БУДОВА ШАПИНКОВИХ ГРИБІВ

4 Розгляньте плодове тіло шапинкового гриба, знайдіть шкірясте сплетення гіфів, яке у міру росту плодового тіла розривається.

що забезпечує висипання спор.

A 2

B 3

C 4

D 5

ЛАБОРАТОРНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ.

БУДОВА ШАПИНКОВИХ ГРИБІВ

5. Зазначте функцію, яку здійснює плодове тіло шапинкових грибів:

А живлення

В спороутворення

С фотосинтез

Д утворення плодів

До Лабораторного дослідження:

6. Впізнай гриб:

1. У нас цей гриб називають рижиком .
2. Гриб, який хоче, щоб його з'їли сирим .
3. Гриб, який по назві нагадує неохайну тварину .
4. Інша назва білого гриба.
5. Гриб, назва якого нагадує «хитру» тварину .

7. Вправа «Склади пари» (стрілками з'єднати потрібне)

Білий гриб	Дуб
Підосичник	Береза
Піддубник	Осика
Підберезник	Ялинка
Сироїжка	Сосна

УЗАГАЛЬНИМО ЗНАННЯ

- Шапинкові гриби характеризуються тим, що їхня грибниця утворює плодові тіла.
- Плодові тіла складаються з ніжки та шапинки. Їхня функція - утворення спор. Залежно від будови нижнього шару шапинки шапинкові гриби поділяють на пластинчасті й трубчасті.
- Живляться шапинкові гриби, розкладаючи рештки організмів або отримуючи поживні речовини від рослин, з якими вони вступають у взаємовигідне співжиття.

Домашнє завдання

Опрацювати параграф 8.2, 8.3. Знати головні ознаки.

Запиши в зошит: Лабораторне дослідження (слайд 13-18) ,
«Основні правила збирання грибів».

Переглянути відео:

- https://www.youtube.com/watch?v=WMi_jglEPRA

